

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา (Development Study) เพื่อพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โรงพยาบาลแพร์ โดยใช้กระบวนการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องที่เรียกว่า โฟกัสพี ดี ซี เอ (FOCUS-PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิง (Deming, 1993, as cited in McLaughlin & Kaluzny, 1999) ระยะเวลาการศึกษาระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

ประชากร คือพยาบาลวิชาชีพระดับหัวหน้างานและพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานศัลยกรรมโรงพยาบาลแพร์ จำนวน 76 คน

ในการศึกษาครั้งนี้ได้คัดเลือกกลุ่มพัฒนาคุณภาพและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด แบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ดังนี้

1. กลุ่มพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรมโรงพยาบาลแพร์ ได้แก่พยาบาลวิชาชีพระดับหัวหน้างานซึ่งประกอบด้วย หัวหน้างานการพยาบาลศัลยกรรม 1 คน หัวหน้าหอผู้ป่วยหนักศัลยกรรม 1 คน หัวหน้าห้องตรวจศัลยกรรม 1 คน หัวหน้าหอผู้ป่วยหอผู้ป่วยสามัญศัลยกรรมชาย 1 คน หัวหน้าหอผู้ป่วยหอผู้ป่วยสามัญศัลยกรรมหญิง 1 คน หัวหน้างานห้องผ่าตัด 1 คน หัวหน้างานวิสัญญี 1 คน และพยาบาลวิชาชีพจากการคัดเลือกของหัวหน้างานการพยาบาลศัลยกรรม 1 คน รวม 8 คน

2. กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ได้แก่พยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานกลุ่มงานศัลยกรรม ในระยะเวลาที่ทดลองใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2554 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2554 จำนวน 22 คน ดังนี้

- 2.1 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานห้องตรวจศัลยกรรม จำนวน 2 คน

2.2 พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสามัญศัลยกรรมหญิง จำนวน 12 คน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีอุบัติการณ์การเลื่อนผ่าตัด และพยาบาลที่ปฏิบัติงานมีประสบการณ์ในการดูแลผู้ป่วยผ่าตัดทาง ศัลยกรรมมากกว่า 2 ปี รวมทั้งมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพ

2.3 พยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัดที่ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดแผนกศัลยกรรมและได้รับมอบหมายเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดแผนกศัลยกรรมในช่วงเวลาที่ศึกษาจำนวน 4 คน

2.4 วิทยาลัยพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดแผนกศัลยกรรมและได้รับมอบหมายเยี่ยมผู้ป่วยก่อนผ่าตัดแผนกศัลยกรรมในช่วงเวลาที่ศึกษาจำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้การศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ มีทั้งหมด 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ชุดที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย

1. แนวคำถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นใช้ในการประชุมกลุ่มเพื่อค้นหาปัญหาของกระบวนการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด
 - 1.1 ท่านคิดว่ากระบวนการการให้ข้อมูลผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรมเป็นอย่างไร ท่านมีขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ข้อมูลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างไรบ้าง
 - 1.2 ปัญหาที่ท่านพบในกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดมีอะไรบ้าง ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดอย่างไรบ้าง
 - 1.3 ท่านมีปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ข้อมูลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างไร และท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลอย่างไร
2. คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ที่ได้จากการพัฒนาร่วมกัน
3. แบบบันทึกการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ผู้ศึกษา และกลุ่มพัฒนาคุณภาพสร้างขึ้น โดยบูรณาการจากมาตรฐานการให้ข้อมูลและความรู้ด้านสุขภาพ สำนักงานพยาบาล (2550) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวของผู้ป่วยผ่าตัดได้ แก่ชื่อ-นามสกุล อายุ HN AN Ward แพทย์ผ่าตัด และชนิดการผ่าตัด การให้ข้อมูลของพยาบาลวิชาชีพในแต่ละหน่วยงาน ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพห้องตรวจผู้ป่วยนอก พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วย พยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด และ วิทยาลัยพยาบาล โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูล 1) การประเมินความสามารถในการเรียนรู้ของ

ผู้ป่วย 2) การวางแผนการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด 3) การให้ข้อมูลตามเนื้อหาที่กำหนด 4) การประเมินการตอบสนองต่อการให้ข้อมูลของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด และ 5) การบันทึกการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดตามแบบฟอร์มที่กำหนด (กองการพยาบาลสาธารณสุข, 2552) ให้พยาบาลวิชาชีพในแต่ละหน่วยงานบันทึกการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูล โดยบันทึกชื่อ-นามสกุล และวันที่ในการให้ข้อมูลในช่องผู้ให้ข้อมูล/ว.ค.ป. ที่ให้ข้อมูล

4. เครื่องบันทึกเสียง สำหรับบันทึกข้อมูลจากการประชุมกลุ่ม

ชุดที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

1. แบบตรวจสอบการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดที่ผู้ศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพสร้างขึ้น เป็นรายชื่อ โดยบูรณาการจากมาตรฐานการให้ข้อมูลและความรู้ด้านสุขภาพ สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข (2550) ซึ่งมีเนื้อหาและขั้นตอนการปฏิบัติสอดคล้องกับแบบบันทึกการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ แบบตรวจสอบการปฏิบัติการตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ตรวจสอบการปฏิบัติการให้ข้อมูลของพยาบาลวิชาชีพในแต่ละหน่วยงาน โดยตรวจสอบจากแบบบันทึกการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ 2 ระดับ ได้แก่ “ปฏิบัติ” หรือ “ไม่ปฏิบัติ”

2. แบบสอบถามความเป็นไปได้ต่อการนำคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ไปใช้ ที่ผู้ศึกษาขึ้นเอง โดยการศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

2.1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด โดยให้เติมข้อมูลในช่องว่าง

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด เป็นรายชื่อ มีลักษณะคำถามปลายปิด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลที่พัฒนาขึ้น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ประเมินความสามารถในการเรียนรู้ 2) วางแผนการให้ข้อมูลตามความเหมาะสม 3) ให้ข้อมูลตามเนื้อหาที่กำหนด 4) ประเมินการตอบสนองต่อข้อมูลที่ได้รับ และ 5) บันทึกการให้ข้อมูลตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยแบ่งเป็น 4 ตอน 1) การให้ข้อมูลของพยาบาลวิชาชีพห้องตรวจศัลยกรรม 2) การให้ข้อมูลของพยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยศัลยกรรม 3) การให้ข้อมูลของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด

และ 4) การให้ข้อมูลของวิสัญญีพยาบาล โดยมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก ได้แก่ การปฏิบัติที่เป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้

2.3 แบบสอบถามความเป็นไปได้ต่อการนำคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดไปใช้ ในภาพรวม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ น้อย ปานกลาง มาก และคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โรงพยาบาลแพร์

3. แบบบันทึกปฏิบัติการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด/ปฏิบัติการเคลื่อนผ่าตัดผู้ป่วยผ่าตัดศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพด้านความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหา

ภายหลังการพัฒนากระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ผู้ศึกษานำคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ แบบบันทึกการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ แบบตรวจสอบการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โรงพยาบาลแพร์ แบบสอบถามพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด และสอบถามความคิดเห็นในการนำคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ไปใช้ในภาพรวม และแบบบันทึกปฏิบัติการเตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด/ปฏิบัติการเคลื่อนผ่าตัดผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม ไปตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม จากคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 1 ท่าน อาจารย์พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาคุณภาพจากคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สาขาการบริหารการพยาบาล 1 ท่าน ผู้บริหารด้านการพยาบาล (หัวหน้าพยาบาล) ที่มีประสบการณ์ในห้องผ่าตัด 1 ท่าน ศัลยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการรักษาผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม 1 ท่าน โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปทดลองใช้

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาคำเนิการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยการนำเสนอโครงการการศึกษาเพื่อ การค้นคว้าแบบอิสระ เอกสารข้อมูลโครงการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เสนอต่อ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อคณะกรรมการ พิจารณานุมัติแล้ว ผู้ศึกษานำเอกสารดังกล่าวเสนอคณะกรรมการจริยธรรมโรงพยาบาลแพร์ เมื่อ คณะกรรมการพิจารณานุมัติแล้ว ผู้ศึกษานำเอกสารดังกล่าวเสนอต่อผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแพร์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อการค้นคว้าแบบอิสระ วิธีดำเนินการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะ ได้รับ และขอความร่วมมือในการทำการศึกษา

การพิทักษ์สิทธิที่พัฒนาคุณภาพกระบวนการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ผู้ศึกษา ชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีดำเนินการศึกษาและประโยชน์ที่จะได้รับ การ พิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้เครื่องมือ ผู้ศึกษาชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ของการศึกษา วิธีดำเนินการศึกษาและประโยชน์ที่จะได้รับ พร้อมทั้งชี้แจงถึงสิทธิในการตอบรับ หรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษารั้งนี้ได้ทุกเมื่อ โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบต่อ กลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูลและผลของข้อมูลจะเป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อ แต่ใช้วิธีการใส่รหัสแทน ไม่มีผลต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาจะนำมาสรุปในภาพรวมเพื่อประโยชน์ทาง การศึกษาเท่านั้น และขอความร่วมมือในการทำการศึกษา หลังจากนั้นให้ผู้เข้าร่วมศึกษาลงนามใน ใบยินยอมเข้าร่วมการศึกษาด้วย

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาคำเนิการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองภายหลังการได้รับรองจริยธรรมจาก คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยแล้ว ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือผ่านคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เสนอต่อ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแพร์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุญาตดำเนินการศึกษา
2. เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแพร์แล้ว ผู้ศึกษาเข้าพบรองผู้อำนวยการ ฝ่ายการพยาบาล หรือหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลแพร์ พร้อมหนังสืออนุมัติ เพื่อชี้แจง วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการศึกษา ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา และขั้นตอนการรวบรวม ข้อมูล

3. ผู้ศึกษาเข้าพบ หัวหน้างานการพยาบาลศัลยกรรม หัวหน้างานห้องผ่าตัด หัวหน้างานวิสัญญี หัวหน้างานผู้ป่วยนอก และหัวหน้าหอผู้ป่วยทางศัลยกรรม พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการศึกษา ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา และขอความร่วมมือในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ดำเนินการพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยใช้วงจรกระบวนการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ที่เรียกว่าโฟกัส ที ดี ซี เอ (FOCUS-PDCA) ตามแนวคิดของเดมมิง (Deming, 1993, as cited in McLaughlin & Kaluzny, 1999) โดย

4.1 การค้นหากระบวนการในการปรับปรุงคุณภาพ (Find a process to improve) โดยกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ผู้ศึกษาได้ศึกษาตัวชี้วัดคุณภาพของหน่วยงาน และทบทวนอุบัติการณ์ต่างๆในงานห้องผ่าตัด ที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ชี้วัดและก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ป่วย ผู้ให้บริการและหน่วยงาน

4.2 สร้างทีมงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนผ่าตัด (Organize a team that knows the process) โดยผู้ศึกษาเข้าพบกลุ่มพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดเป็นรายบุคคล เพื่อปรึกษาหารือ และเรียนเชิญร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ไว้เป็นเบื้องต้นพร้อมทั้งชี้แจงถึงสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษารั้งนี้ หลังจากนั้นให้ทีมพัฒนาคุณภาพผู้เข้าร่วมศึกษาลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการศึกษาด้วย ทำบันทึกเสนอต่อผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแพร์ เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์

4.3 ทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยผ่าตัดก่อนผ่าตัด (Clarify current knowledge of the process) โดยการประชุมกลุ่มระดมสมองทีมพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดในวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2554 เวลา 13.30-15.30 น. โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการประชุม และแต่งตั้งเลขานุการเพื่อบันทึกความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่ม ผู้ศึกษาขออนุญาตบันทึกเสียง ทีมร่วมกันทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยผู้ศึกษาใช้คำถามว่าท่านคิดว่า “กระบวนการการให้ข้อมูลผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรมเป็นอย่างไร ท่านมีขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ข้อมูลผู้ป่วยผ่าตัดอย่างไรบ้าง”

4.4 ทำเข้าใจถึงสาเหตุของความแปรปรวนในกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด (Understand causes of process variation) โดยการประชุมกลุ่มทีมพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดในวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2554 เวลา 13.30-15.30 น.

ผู้ศึกษาและทีมพัฒนาคุณภาพกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ร่วมกันวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยผู้ศึกษาใช้คำถามว่า “ปัญหาที่ท่านพบในกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดมีอะไรบ้าง ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดอย่างไรบ้าง”

ผู้ศึกษาและทีมพัฒนาคุณภาพได้ค้นหาปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ข้อมูล โดยผู้ศึกษาใช้คำถามว่า “ท่านมีปัญหากับขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดอย่างไร ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติในการให้ข้อมูลอย่างไร” การวิเคราะห์หาปัญหาของการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด โดยวิเคราะห์ตามแนวทางในการปฏิบัติการให้ข้อมูลตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลของ กองการพยาบาล สาธารณสุข (2552) ซึ่งประกอบด้วย 1) การประเมินความสามารถในการเรียนรู้เพื่อการวางแผนในการให้ข้อมูล 2) วางแผนการให้ข้อมูล 3) ให้ข้อมูลตามเนื้อหาที่กำหนด 4) ประเมินผู้ป่วยต่อการตอบสนองการให้ข้อมูล และ 5) บันทึกการให้ข้อมูลตามแบบฟอร์มที่กำหนด ซึ่งสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น โดยใช้เทคนิคผังแสดงเหตุและผลหรือผังก้างปลา (case and effect diagram / fish bone diagrams) และการระดมสมอง

4.5 เลือกวิธีการปรับปรุงกระบวนการ (Select the process improve) การให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดตามปัญหาและสาเหตุของความแปรปรวนของกระบวนการการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด และปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด

4.6 วางแผนในการปรับปรุงเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหา (Plan) โดยการจัดทำและร่างคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดกำหนดขอบเขตของการใช้คู่มือ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบวิธีการ สถานที่ ระยะเวลา ตัวชี้วัด

4.7 นำไปปฏิบัติ (Do) โดยจัดตั้งกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ผู้ศึกษาอธิบายขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ ทดลองใช้เครื่องมือเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ภายหลังจากทดลองใช้ผู้ศึกษากับกลุ่มทดลองใช้ได้ร่วมประชุมเพื่อสรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้ศึกษานำเสนอต่อกลุ่มพัฒนาคุณภาพในการปรับปรุงแก้ไขคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงเป็นเวลา 4 สัปดาห์

4.8 ตรวจสอบการปฏิบัติ (Check) โดยผู้ศึกษาและกลุ่มพัฒนาคุณภาพตรวจสอบการปฏิบัติการดำเนินการตามแผน และตรวจสอบผลของการนำคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ไปใช้ ซึ่งประเมินผลตามตัวชี้วัดคือ ตรวจสอบการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพในการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ตรวจสอบพบอุบัติการณ์การเตรียมความ

พร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด อุบัติการณ์การเลื่อนผ่าตัดผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม ที่เกิดจากการปฏิบัติการ ให้ข้อมูลผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ตามคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด

4.9 การขึ้นชั้นการดำเนินการและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Act to hold the gain and continue improvement) กลุ่มพัฒนาคุณภาพและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้คู่มือ ประชุมร่วมกันศึกษาความเป็นไปได้ในการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดตามขั้นตอนของการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยผ่าตัด ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ นำข้อมูลที่ได้มา ปรับปรุงคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด เสนอต่อกลุ่มการพยาบาล เพื่อประกาศใช้คู่มือการ ให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดในแผนกศัลยกรรมต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่เกี่ยวข้องรวบรวมได้มาวิเคราะห์ ดังรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพผู้ทดลองใช้คู่มือประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานที่ปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และร้อยละ
2. ข้อมูลผลการปฏิบัติการให้ข้อมูลตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ 2 ระดับ ได้แก่ ได้แก่ “ปฏิบัติ” หรือ “ไม่ปฏิบัติ” วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และร้อยละ
3. ข้อมูลความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพต่อความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติการให้ข้อมูลเป็นรายชื่อ ซึ่งแสดงความคิดเห็นเป็น 2 ระดับ คือ การปฏิบัติที่เป็นไปได้ และเป็นไปไม่ได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และร้อยละ
4. ข้อมูลความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพต่อการนำคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ ไปใช้ในภาพรวม ซึ่งแสดงความคิดเห็นเป็น 3 ระดับ ได้แก่ น้อย ปานกลาง มาก วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และร้อยละ
5. ข้อมูลอุบัติการณ์ความไม่พร้อมของผู้ป่วยก่อนผ่าตัด/อุบัติการณ์การเลื่อนผ่าตัดผู้ป่วยผ่าตัดทางศัลยกรรม จากการใช้คู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ โดยแจกแจงความถี่และร้อยละ
6. ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อคู่มือการให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยก่อนผ่าตัดทางศัลยกรรม โรงพยาบาลแพร์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา